Enisa Terović

28.08.2026. 22:53
Pogledano: 507 puta

Nacionalne manjine

Učenici istražuju pojam nacionalnih manjina i njihov kulturni značaj u Bosni i Hercegovini, sa posebnim osvrtom na romsku zajednicu, uz razvijanje tolerancije, empatije i uvažavanja različitosti.

Tags

5. razred - Razredna nastava

Organizacijski oblik nastave

5. razred - Razredna nastava

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 min

Oblasti

Društveno-humanističko područje

Predmet

Društvo

Ključne kompetencije

Građanska kompetencija

Kompetencija kulturološke svijesti i istraživanja

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Razvijati kod učenika razumijevanje pojma nacionalnih manjina i njihovog kulturnog značaja u Bosni i Hercegovini, te razvijati toleranciju, uvažavanje različitosti i interkulturalno razumijevanje.

Ishodi učenja i poučavanja:

Učenik/učenica:

- definiše pojam nacionalne manjine
- istražuje zastupljenost nacionalnih manjina na prostorima BiH kroz kulturnu baštinu
- opisuje pojam "nacionalne manjine" uz navođenje primjera
- opisuje kulturni utjecaj nacionalnih manjina na historiju BiH
- pokazuje toleranciju i uvažava različitosti

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 Motivacija „Slični i različiti“

Učenici ustaju. Nastavnik izgovara različite tvrdnje, a učenici reaguju koracima naprijed ili nazad. Primjeri tvrdnji: Primjeri tvrdnji:1. Dva koraka naprijed ako živiš u gradu. 2. Jedan korak nazad ako živiš u selu. 3.Tri koraka naprijed ako živiš u naselju gdje ima više različitih naroda. 4.Jedan korak naprijed ako znaš koliko otprilike stanovnika ima tvoja općina/grad. 5. Dva koraka naprijed ako si čuo/la da ljudi iz tvog kraja odlaze u druge države. 6. Jedan korak naprijed ako u svom okruženju poznaješ ljude različitog porijekla. 7. Jedan korak nazad ako misliš da se broj stanovnika u tvom mjestu smanjuje. Učenici posmatraju raspored u prostoru. Zaključak: ljudi se međusobno razlikuju, ali su svi jednako vrijedni. Nastavnik najavljuje temu časa – Nacionalne manjine.

Aktivnost 2 Strategija „Oluja mozga“.

Na tabli je napisan pojam Nacionalne manjine. Učenici iznose svoje asocijacije, a nastavnik ih zapisuje na tabli. Nakon toga slijedi kratka analiza iznesenih pojmova.

Aktivnost 3 „Insert tehnika“ – aktivno čitanje

Nastavnik dijeli učenicima informativni tekst i daje upute. Prvo treba da pročitate tekst. Zatim pored svake rečenice treba da stavite oznaku. Oznake: – znao/la sam– novo– – drugačije od onog što sam mislio/la? – želim saznati više Učenici individualno čitaju informativni tekst. Zatim se na razrednoj tabeli sistematizuju odgovori. Razgovor o uočenim informacijama.

Dakle, dok čitaju, na margine ili u sam tekst učenici stavljaju četiri različite oznake, u skladu sa sopstvenim znanjem i spoznajama. Nije nužno označavati svaki red ili svaki pojam, nego da njihova oznaka bude odraz njihovog opšteg odnosa prema datim informacijama.

Učenici na razrednu tabelu upisuju pojmove:

(√) Znao/znala sam o nacionalnim manjinama
(+) Saznao/saznala sam o nacionalnim manjinama
(−) Suprotno od onog što sam mislio/mislila
(?) Potrebno istražiti i provjeriti

Aktivnost 4

Strategija „Vruća olovka“.

Tema: Romi. Učenici imaju 2 minute da napišu sve što znaju o Romima. Nakon pisanja nekoliko učenika čita svoje odgovore. To mogu biti stihovi koji se rimuju ili samo neke činjenice. Nastavnik vodi kratku analizu i naglašava pozitivne primjere i razbijanje stereotipa. Te najavljuje da će danas govoriti o jednoj od nacionalnih manjina Romima i pušta prezentaciju.

Aktivnost 5 PPT prezentacija „O Romima“.

Nastavnik prikazuje kratku prezentaciju o Romima koja obuhvata: romski jezik, muziku i tradiciju, način života, poznate ličnosti romskog porijekla, primjere uspješnih pojedinaca.

Aktivnost 6 – Razgovor o prezentaciji.

a) Na prezentaciji u jednom momentu ima slika gdje dječak svira. Nastavnica daje upute da učenici treba da procjene izrečene tvrdnje koje nastavnik kaže na osnovu slike da li su to činjenica ili mišljenje? Ako je činjenica podižu karticu Č, ako je mišljenje podižu karticu M. Na slici je dječak (ROM). On voli da svira. On zna da svira. Učenici iznose svoje mišljenje i objašnjavaju zašto misle da je mišljenje naše a ako neko kaže da je činjenica zašto misle da je činjenica.

Učenici odgovaraju na pitanja višeg reda: Šta vas je najviše iznenadilo? Zašto je važno da svaka kultura čuva svoj identitet? Kako možemo pokazati poštovanje prema drugim kulturama? Kako možemo pokazati poštovanje prema drugim kulturama? Razgovor vodi ka razumijevanju važnosti poštovanja različitosti.

Aktivnost 7 – Prezentacija i refleksija.

Na kraju časa učenici završavaju rečenicu: „Različitosti su bogatstvo jer…“ Time se naglašava važnost tolerancije, razumijevanja i međusobnog poštovanja.

Potrebni resursi

- Informativni tekst o nacionalnim manjinama
- Kartice Č/M za aktivnost "činjenica ili mišljenje"
- Projektor i računar za PPT prezentaciju
- Tabla i kreda/flomasteri
  Papiri većeg formata za izradu mape uma
- Flomasteri u boji
- Pribor za pisanje

Praćenje i procjenjivanje

/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

Učenici dobivaju zadatak za zadaću. Zadatak je da u svoje sveske urade mapu uma obraćajući pažnju na jezik, kulturu, prava, poštovanje, različitosti, specifična hrana (za tu nacionalnu manjinu).

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Brainstorming

INSERT TEHNIKA

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Priprema za čas - Osnovna škola

Prosječna ocjena

5